

### DSI ให้ข้อเท็จจริง กรณี มูลนิธิสถานวัฒนธรรมและสมาพันธ์นิสิตนักศึกษามุสลิมแห่งประเทศไทย สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการออกหมายค้นบ้านบุคคลในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ตามที่ นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ ผู้อำนวยการมูลนิธิสถานวัฒนธรรม พร้อมด้วยตัวแทนนักศึกษาสมาพันธ์นิสิตนักศึกษามุสลิมแห่งประเทศไทย ได้เดินทางไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2566 เพื่อสอบถามรายละเอียด กรณีที่เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษได้สนธิกำลังกับหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำหมายค้นศาลจังหวัดปัตตานีไปทำการตรวจค้นบ้านในพื้นที่หมู่ 6 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี และได้มีการยึดคอมพิวเตอร์ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566 โดยมีข้อสอบถามในประเด็นที่มาและขั้นตอนการรับกรณีนี้เป็นคดีพิเศษ การขออนุมัติศาลออกหมายค้น การบูรณาการสนธิกำลังกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ เพื่อทำการตรวจค้น รวมถึงการใช้อำนาจตามกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีพิเศษ นั้น

กรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอชี้แจงรายละเอียดในแต่ละประเด็นข้อสอบถาม ตามลำดับดังนี้

#### 1. ที่มาและขั้นตอนการรับเป็นคดีพิเศษ

กรณีดังกล่าว สืบเนื่องจากมีบุคคลร้องมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษว่า มีกลุ่มบุคคลมีพฤติกรรมร่วมกันโพสต์แสดงข้อความอันเป็นเท็จผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ในลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความเชื่อในเรื่องการเสียชีวิตจากการปกป้องศาสนา จนเป็นเหตุให้มีผู้หลงเชื่อว่าเป็นเรื่องจริง และได้มีการประกาศเรียกรับบริจาคเงินจากกลุ่มบุคคลที่หลงเชื่อหรือบุคคลทั่วไปผ่านสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าว โดยอ้างว่าจะนำเงินบริจาคที่ได้รับไปช่วยเหลือครอบครัวผู้เสียชีวิตจากเหตุวิสามัญฆาตกรรมในการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเหตุให้มีผู้หลงเชื่อและร่วมบริจาคเงิน เมื่อได้รับเงินบริจาคแล้ว ได้นำเงินบางส่วนไปใช้จ่ายในวัตถุประสงค์อื่น ได้แก่ ใช้จ่ายส่วนตัว โอนต่อให้ญาติ และมีข้อมูลการโอนไปยังบุคคลซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรมสอบสวนคดีพิเศษ พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติกรรมดังกล่าวเข้าข่ายเป็นความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศฯ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และเข้าข่ายเป็นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับมีกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหลายคน มีความซับซ้อน มีหรืออาจมีผลกระทบรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และความมั่นคงของประเทศ จึงเป็นคดีความผิดอาญาซึ่งมีรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2565 เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

ต่อมาได้มีการเสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาการรับคดีพิเศษตามระเบียบกรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการกฤษฎีกาการรับคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 มาตรา 21

/วรรคหนึ่ง...

วรรคหนึ่ง (1) พ.ศ. 2564 จากนั้นอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีคำสั่งให้ทำการสอบสวนกรณีนี้เป็นคดีพิเศษตามมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 โดยเป็นเลขคดีพิเศษที่ 306/2565 และได้มอบหมายให้ศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่อง

## 2. การขออนุมัติศาลออกหมายค้น และการบูรณาการสนธิกำลังกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่เพื่อทำการตรวจค้น

เมื่อคณะพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามกฎหมายแล้วปรากฏหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมายค้นได้ กล่าวคือ อาจมีสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน หรือมีสิ่งของซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด หรือพยานหลักฐานอื่น อยู่ในบ้านของบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ 6 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี คณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จึงได้ประชุมและมีมติเห็นพ้องต้องกันให้รวบรวมพยานหลักฐานขอออกหมายค้นสถานที่ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว และศาลจังหวัดปัตตานีได้อนุมัติให้ตามหมายค้นที่ ค.4/2566 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2566

ในการตรวจค้นสถานที่ดังกล่าว เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2566 นั้น เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการจัดการตามหมายค้นของศาลดังกล่าวข้างต้น และได้มีการบูรณาการสนธิกำลังกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 8 นาย ซึ่งทำหน้าที่ค้นเพื่อพบและจัดเก็บพยานหลักฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ส่วนเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทหารมณฑลทหารบกที่ 46 เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรหนองจิก เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองอำเภอหนองจิก และผู้ปกครองท้องที่ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าว โดยเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ได้อยู่ร่วมบริเวณภายนอกบ้าน เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ปฏิบัติงาน และรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณพื้นที่ชุมชนดังกล่าว อีกทั้งเป็นการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายของเจ้าของผู้ครอบครองสถานที่ โดยก่อนตรวจค้นเจ้าพนักงานผู้ค้นได้แสดงความบริสุทธิ์ต่อผู้ครอบครองสถานที่ และได้ทำการตรวจค้นตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายในประการอื่นแต่อย่างใด

ทั้งนี้ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอเรียนว่า ในภารกิจป้องกันปราบปราม และสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษตามอำนาจหน้าที่นั้น โดยปกติกรมสอบสวนคดีพิเศษจะมีการร่วมบูรณาการสนธิกำลังกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้น ๆ ในทุกภาคส่วน ทั้งในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มิใช่เฉพาะภารกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

## 3. การใช้อำนาจตามกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีพิเศษ

สำหรับประเด็นที่มูลนิธิผสานวัฒนธรรมสอบถามถึงเหตุที่คณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ไม่มีการออกหมายเรียกหรือประสานบุคคล ซึ่งเป็นผู้ครอบครองสถานที่ที่มีการตรวจค้น เพื่อให้ข้อเท็จจริง ก่อนที่จะขออนุมัติศาลเพื่อออกหมายค้นนั้น ขอเรียนว่า เมื่อคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้รวบรวมพยานหลักฐานแล้วปรากฏหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่า อาจมีสิ่งของซึ่งจะเป็นพยานหลักฐานประกอบการสอบสวน หรือมีสิ่งของซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้หรือตั้งใจจะใช้ในการกระทำความผิด หรือพยานหลักฐานอื่นชุกช่อนอยู่

/ณ สถานที่...

ณ สถานที่ใด ถือเป็นเหตุที่จะออกหมายค้นได้ตามกฎหมายดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนการออกหมายเรียกของพนักงานสอบสวนนั้น เป็นกรณีที่จะให้บุคคลใดมาที่พนักงานสอบสวนเนื่องในการสอบสวน ซึ่งทั้งการขออออกหมายค้นและการออกหมายเรียก ถือเป็น การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่พนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดรวมทั้งเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา และหากมีความจำเป็นในการรวบรวมพยานหลักฐาน พนักงานสอบสวนคดีพิเศษอาจมีหมายเรียกหรือประสานบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้การเพิ่มเติมต่อไป

และในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีพิเศษดังกล่าวนี้ คณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษได้ทำการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ได้พิจารณาพยานหลักฐานเพียงที่ปรากฏตามสื่อสังคมออนไลน์เท่านั้น ซึ่งนอกจากการขออนุมัติศาลออกหมายค้นเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว คณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษยังได้ทำการสอบปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้อง และได้มีการตรวจสอบข้อมูลการทำธุรกรรมบัญชีธนาคารที่เกี่ยวข้องจากสถาบันการเงิน โดยเป็นการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมสอบสวนคดีพิเศษตระหนักและเข้าใจถึงนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และขอยืนยันว่าในการปฏิบัติการกิจป้องกันปราบปราม และสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษนั้น กรมสอบสวนคดีพิเศษให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิส่วนบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญประการแรก โดยดำเนินการบังคับใช้กฎหมายทุกขั้นตอนภายใต้กรอบของกฎหมาย ให้ความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ และทัศนคติความเชื่อทางศาสนา ซึ่งจะได้มีการลงพื้นที่รวมทั้งสร้างเครือข่ายเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกิจป้องกันการเกิดอาชญากรรมคดีพิเศษในพื้นที่ของชุมชน อันเป็นการอำนวยความสะดวกและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อีกทางหนึ่งต่อไป

ลงวันที่ 23 มีนาคม 2566